

द्वितीया ब्राह्मणे । ६० ।

ब्राह्मणविषये प्रयोगे दिवस्तदर्थस्य कर्मणि कारके द्वितीया विभक्तिर्भवति । गामस्य तदहः सभायां दीव्येयुः । अनुपसर्गस्य षष्ठां प्राप्तायामिदं वचनम् । सोपसर्गस्य तु क्न्दसि व्यवस्थितविभाषयापि सिध्यति ।

8 प्रेष्यब्रुवोर्हविषो देवतासंप्रदाने । ६१ ।

प्रेष्य इति इष्यतेर्देवादिकस्य लोपमध्यमपुरुषस्यैकवचनम् । तत्साहचर्याद्बुविरपि तद्विषय एव गृह्यते । प्रेष्यब्रुवोर्हविषः कर्मणः षष्ठी विभक्तिर्भवति देवतासंप्रदाने सति । अग्नये क्वागस्य हविषो वपाया मेदसः प्रेष्य । अग्नये क्वागस्य हविषो वपाया मेदसो ऽनु ब्रूहि । प्रेष्यब्रुवोरिति किम् । अग्नये क्वागं हविर्वपां मेदो जुहुधि । हविष इति किम् ।
10 अग्नये गोमयान्प्रेष्य । देवतासंप्रदान इति किम् । माणवकाय पुरोडाशं प्रेष्य । हविषः प्रस्थितस्य प्रतिषेधो वक्तव्यः । इन्द्राग्निभ्यां क्वागं हविर्वपां मेदः प्रस्थितं प्रेष्य ।

चतुर्थ्यर्थे बहुलं क्न्दसि । ६२ ।

क्न्दसि विषये चतुर्थ्यर्थे षष्ठी विभक्तिर्भवति बहुलम् । पुरुषमृगश्चन्द्रमसः (VS. 24, 35) । पुरुषमृगश्चन्द्रमसे । गोधा कालका दार्वधाटस्ते वनस्पतीनाम् (ebend.) । ते वनस्पतिभ्यः ।
15 बहुलग्रहणं किम् । कृष्णो रात्र्यै (VS. 24, 36) । हिमवतो हस्ती (TS. 5, 5, 11, 1) । षष्ठ्यर्थे चतुर्थी वक्तव्या । या खर्वेण पिबति तस्यै खर्वो ज्ञायते (TS. 2, 5, 1, 7; hier ohne ज्ञायते) । या दतो धावते तस्यै श्यावदन् (ebend.) । या नखानि निकृत्तते तस्यै कुनखी (ebend.) । याङ्गे तस्यै काणः (ebend.) । याभ्यङ्गे तस्यै दुश्चर्मा (ebend.) । या प्रलिखते तस्यै खलतिः (ebend.) । अहल्यायै जार (Cat. Br. 3, 3, 4, 18) ।

20 यज्ञेश करणे । ६३ ।

यज्ञेर्धातोः करणे कारके क्न्दसि बहुलं षष्ठी विभक्तिर्भवति । घृतस्य यज्ञते । घृतेन यज्ञते । सोमस्य यज्ञते । सोमेन यज्ञते ।

कृत्वोऽर्थप्रयोगे काले ऽधिकरणे । ६४ ।

क्न्दसि बहुलमिति निवृत्तम् । कृत्वोऽर्थानां प्रत्ययानां प्रयोगे काले ऽधिकरणे षष्ठी विभक्तिर्भवति । पञ्चकृत्वो ऽङ्को भुङ्क्ते । द्विरङ्को ऽधीते । कृत्वोऽर्थग्रहणं किम् । अङ्गि शेते । रात्रौ शेते । प्रयोगग्रहणं किम् । अह्नि भुङ्क्तम् । गम्यते हि द्विस्त्रिश्चतुर्वेति । न त्वप्रयुज्यमाने भवति । कालग्रहणं किम् । द्विः कांस्यपात्र्यां भुङ्क्ते । अधिकरण इति किम् । द्विरङ्का भुङ्क्ते । शेष इत्येव । द्विरह्न्यधीते ।

कर्तृकर्मणोः कृति । ६५ ।

30 कृत्प्रयोगे कर्तरि कर्मणि च षष्ठी विभक्तिर्भवति । भवतः शायिका । भवत आसिका । कर्मणि । अपां स्रष्टा । पुरां भेत्ता । वज्रस्य भर्ता । कर्तृकर्मणोरिति किम् । शस्त्रेण भेत्ता । कृतीति किम् । तद्धितप्रयोगे मा भूत् । कृतपूर्वी कटम् । भुक्तपूर्व्यादनम् । शेष इति निवृत्तं पुनः कर्मग्रहणात् । इतरथा हि कर्तरि च कृतीति ब्रूयात् ।